

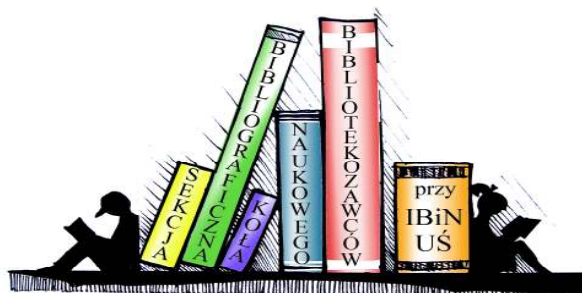
ΣΖΕΛΛΗ ΙΝΦΟΡΜΑΤΙΟΝΣ

KWARTALNIK SEKCJI BIBLIOGRAFICZNEJ KOŁA BIBLIOTEKOZNAWCÓW PRZY IBiIN UŚ

www.mota.ru

NR 4 (8), LISTOPAD 2008

STOPKA REDAKCYJNA

REDAKTORZY NACZELNI

Anna Ryś
Joanna Raj

OPIEKA MERYTORYCZNA dr Agnieszka Bajor

PROJEKT OKŁADKI

Joanna Raj
Anna Ryś

GRAFIKA

Anna Ryś
Joanna Raj
Aleksandra Gajowska
Artur Wójcik

ADRES REDAKCJI

infoszum@gmail.com

Od Redakcji	3
Bibliografie zespołów osobowych mgr Anna Matyszek	4
Bibliografie osobowe dostępne w Internecie Marzena Siwek	5
Bibliografie regionalne w wolnym dostępie online mgr Krzysztof Chłopek	8
Działalność bibliograficzna nauczycieli bibliotekarzy w Polsce: na podstawie stron internetowych polskich bibliotek szkolnych i pedagogicznych Wojciech Gaska	12
Elektroniczne wykazy nabytków bibliotecznych mgr Mirosława Dylong.....	13
Bibliografie czasopism i zawartości czasopism w Internecie mgr Monika Capała	16
Bibliografie esperanckie Sylwia Bem.....	18
<u>Z ŻYCIA UCZELNI</u> Z wizytą w bibliotece marzeń Dominika Paleczna.....	21
<u>POCZTÓWKA Z BIBLIOTEKI</u> Najstarsze zapiski – Egipt zdjęcia: dr Agnieszka Bajor tekst: Anna Ryś.....	24

Od Redakcji

Drodzy Czytelnicy!

Boże Narodzenie tuż, tuż. Mamy jednak nadzieję, że w krzątaniu świątecznych obowiązków znajdziecie chwilę czasu by zapoznać się z najnowszym numerem naszego kwartalnika. Zapewniamy, że każdy znajdzie w nim coś dla siebie. Zainteresowanym tematyką bibliografii proponujemy m.in. artykuły na temat bibliografii osobowych, regionalnych, esperanckich lub działalności bibliograficznej nauczycieli bibliotekarzy w Polsce. Zachęcamy także do zapoznania się z biblioteką marzeń, którą członkowie Sekcji mieli okazję niedawno odwiedzić. Dodatkową atrakcją numeru jest nowy kącik – „Pocztówka z biblioteki”, w którym będziemy zamieszczać zdjęcia bibliotek będące pamiątką z zagranicznych wояży członków naszej Sekcji.

*Wesołych Świąt!
Bez zmartwień,
Z barszczem, z grzybami, z karpiem,
Z gościem, co niesie szczęście!
Czeka nań przecież miejsce.
Wesołych Świąt!
A w Święta,
Niech się snuje kolęda.
I gałązki świerkowe
Niech Wam pachną na zdrowie.
Wesołych Świąt!
A z Gwiazdką! -
Pod świeczek luną jasną
Życzcie sobie - najwięcej:
Zwykłego, ludzkiego szczęścia...*

*Życzenia składają Członkowie Sekcji
wraz z Opiekunem*

Bibliografie zespołów osobowych

Internet pozwala prezentować różnego rodzaju bazy bibliograficzne, umożliwiając łatwy do nich dostęp oraz wygodny sposób ich przeszukiwania. Na stronach WWW pojawia się wiele bibliografii. Celem tego krótkiego opracowania jest zaprezentowanie bibliografii zespołów osobowych.

Bibliografie zespołów osobowych zamieszczane w Internecie najczęściej obejmują wykazy piśmiennictwa pracowników instytucji naukowo-badawczych, uczelni czy organizacji, przedstawiając ich dorobek publikacyjny. Najpopularniejszą formą bibliografii zespołów osobowych w Internecie są bazy danych z różnymi opcjami przeszukiwania lub listy ze spisem nazwisk i publikacji. Bazy takie umieszczane są najczęściej na stronach WWW bibliotek uczelni czy instytucji naukowo-badawczych.

Najpopularniejszym systemem wykorzystanym do funkcjonowania baz danych zawierających bibliografie zespołów osobowych jest Expertus. Jest to system bibliograficzno-bibliometryczny nadający się również do tworzenia bibliografii dorobku naukowego. Najczęściej wykorzystywany jest wśród bibliotek akademii medycznych, posiada go także kilka akademii wychowania fizycznego oraz uczelni technicznych oraz inne instytucje naukowo-badawcze.

Wyszukiwanie w bazie opartej o system Expertus można prowadzić na dwa sposoby:

- wyszukiwanie poprzez indeks,
- wyszukiwanie bezpośrednie.

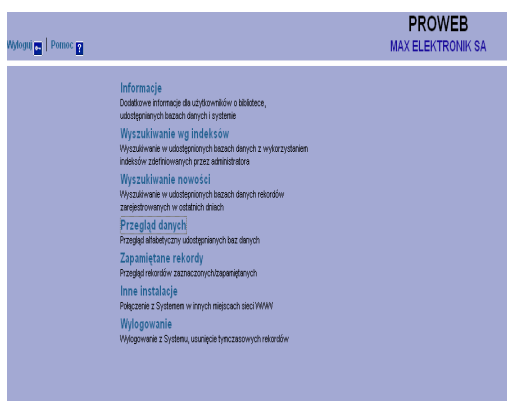
Przykładowo z tego systemu korzysta Akademia Medyczna we Wrocławiu (<http://www.bg.am.wroc.pl/expertus/w/>).

Innym wykorzystywanym systemem jest ALEPH. Korzystają z niego 3 politechniki oraz Uniwersytet w Białymstoku i Akademia Rolnicza we Wrocławiu. W bazie możliwe jest wyszukiwanie proste, zaawansowane, przy użyciu wielu pól oraz z wykorzystaniem języka komend CCL. Przykładowo z systemu korzysta Politechnika Szczecińska (http://212.14.25.201/ALEPH/MR395LBP822YJ7298FKQBNAG8YTDKVTP5XHNXXXEHM4GH9RF5R-12698/file/start-0)).

Kolejny system to PROWEB, zastosowany w Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Uniwersytecie Zielonogórskim, Uniwersytecie Śląskim (<http://www.bg.us.edu.pl/Scripts/CGIIP.EXE/WService=wsbroker2/prlogin.w>).

Inne systemy wykorzystywane do tworzenia bibliografii zespołów osobowych to np. MAK, APIS oraz różnego rodzaju systemy własne.

Bibliografie zespołów osobowych są jednymi z najczęściej pojawiających się w Internecie wykazów dokumentów. Większość uczelni państwowych, a także innych jednostek naukowo-badawczych zamieszcza takie wykazy na swoich stronach internetowych, co pozwala łatwo zorientować się w działalności naukowej pracowników danej jednostki. Bibliografie takie pozwalają także dotrzeć do publikacji nie umieszczanych w innych wykazach, co spowodowane jest niskimi nakładami prac naukowych.

mgr Anna Matysek

Bibliografie osobowe dostępne w Internecie

Historia Internetu sięga już ponad ćwierć wieku wstecz. Zaczyna się ona 29 września 1969 roku. W chwili gdy Departament Obrony rządu amerykańskiego rozpoczął projekt badawczy mający na celu stworzenie sieci komunikacyjnej dla celów wojskowych, niewielu przypuszczało jak wiele jeszcze kryje się za tym pozytywnych skutków. Dziś Internet jest multidyscyplinarnym źródłem informacji, w którym znalazło się również miejsce dla zagadnień bibliograficznych.

Sprawdźmy, jak przedstawia się kwestia dostępności bibliografii osobowych w Internecie.

Internetowe poszukiwania bibliografii osobowych warto rozpocząć od niewielkiej bazy danych przygotowanej przez Dział Informacyjno-Bibliograficzny Biblioteki Głównej w Sanoku, dostępnej pod adresem www.biblioteka.sanok.pl/www/Bi.html.

Baza ta podzielona została na siedem działów odpowiadających poszczególnym dziedzinom wiedzy. Każdy dział zawiera od kilku do kilkudziesięciu bibliografii osobowych, zarówno podmiotowych, jak i przedmiotowych, prezentujących piśmiennictwo związane z twórcami, badaczami i znaczącymi osobistościami regionu sanockiego. Każda bibliografia to zbiór kilkudziesięciu opisów bibliograficznych uporządkowanych według chronologii wydawniczej z zachowaniem podziału na opisy pochodzące z wydawnictw ciągłych (w tym: Artykuły i Rozmowy) oraz z wydawnictw zwartych. A wszystko to w przyjaznym, prostym interfejsie pozwalającym na swobodne przemieszczanie się pomiędzy poszczególnymi opisami, bibliografiami, działami.

Adam Fastnacht – bibliografia

Doc. dr hab. Adam Fastnacht (ur. 27 lipca 1913 r. w Sanoku, zm. 26 lutego 1987 r. w Włodawie) – historyk i badacz Ziemi Sanockiej. Po ukończeniu Gimnazjum i Liceum im. królowej Zofii w Sanoku rozpoczął studia na Wydziale Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Był współpracownikiem i sekretarzem (do 1956 r.) Muzeum Ziemi Sanockiej. Po zakończeniu wojny uzyskał tytuł doktora za pracę „Osiadłość Ziemi Sanockiej w latach 1540-1657”. W 1946 roku podjął pracę w Bibliotece Zarządu im. Ossolińskich w Włodawie, gdzie przez wiele lat pełnił funkcję kierownika Działu Rejestracji. W 1987 roku jego imię otrzymało Muzeum Regionalne PTN w Brozowie.

Bibliografia podmiotowa

Artykuły

Prace redakcyjne

Wydawnictwa zwarte

Bibliografia przedmiotowa

Artykuły

Wydawnictwa zwarte

Rys. 1

Wspomniana bibliografia jest typowym przykładem zestawienia opracowanego w celu rozpowszechniania wiedzy o regionie. Świadczy o tym zarówno dobór nazwisk do bibliografii, jak również typ źródeł informacji wykorzystywanych przy pozyskiwaniu danych i sposób gromadzenia materiałów. W krótkim wstępie wprowadzającym czytamy bowiem: „Opisy bibliograficzne do bibliografii osobowych zostały opracowane z autopsji w oparciu o źródła zgromadzone w zbiorach bibliotek sanockich oraz na podstawie elektronicznych baz bibliograficznych Biblioteki Narodowej, Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego NUKAT, Katalogu Rozproszonego Bibliotek Polskich KaRo, Katalogu on-line Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES oraz elektronicznej Bibliografii Sanoka i Powiatu Sanockiego. Bibliografie rejestrują również jednostki bibliograficzne ujęte w rocznikach Przewodnika Bibliograficznego, Bibliografii Zwartości Czasopism, Bibliografii Rzeszowszczyzny, Bibliografii województw: krośnieńskiego, przemyskiego, rzeszowskiego i tarnobrzckiego” brak przypisu. Wykorzystanie tak wielu bibliografii regionalnych w procesie gromadzenia materiałów nie pozostawia wątpliwości co do charakteru tej bazy i ujętych w niej bibliografii.

Szczegółowy wykaz działów, nazwisk i cech charakterystycznych poszczególnych bibliografii rejestruje Tabela 1.

Zdecydowanie mniej rozbudowanym spisem jest wykaz dostępny w Internecie pod adresem www.inib.uj.edu.pl/vb/B_BIBLGR.html. Prezentowany tam wykaz przyjmuje formę prac bibliograficznych z różnych dziedzin nauki i wiedzy wykonanych przez studentów informacji naukowej i bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zestawienie bibliograficzne obejmuje 52 pozycje, dotyczące bibliografii osobowych, przedstawione w postaci opisu katalogowego, na który składają się takie podstawowe elementy jak: imię i nazwisko osoby, której została poświęcona bibliografia, określenie rodzaju bibliografii osobowej (podmiotowa, przedmiotowa lub podmiotowo-przedmiotowa), a także imię i nazwisko osoby opracowującej bibliografię oraz roczna data jej sporządzenia. (Por. rys. 2).

Rys. 2

Zasoby Internetu kryją w sobie jeszcze jeden ciekawy link poświęcony bibliografiom osobowym: http://bilon.miks.uj.edu.pl/VB/bazy_int.html.

Do marca 2007 roku można było tam znaleźć pięć obszernych bibliografii pięciu znanych postaci, tj. Jana Pawła II, ks. prof. dr. hab. Ignacego Deca, Piotra Szmitke, Stanisława Lema oraz Romana Brandstaettera. Dziś strony, na których bibliografie te były dostępne – wygasły (Por. rys. 3).

♦ BIBLIOGRAFIE OSOBOWE

[Bibliografia - JANA PAWŁA II](#)
[Bibliografia - ks. Prof. Dr hab. IGNACY DEC](#)
[Bibliografia - ROMAN BRANDSTAETTER](#)
[Bibliografia - STANISŁAW LEM](#)
[Bibliografia - PIOTR SZMITKE](#)
[Bibliografia tolkienowska polskojęzyczna](#)

Rys. 3

Wskazane adresy internetowe to najczęściej pojawiające się w wyszukiwarkach internetowych odsyłacze do bibliografii osobowych. Ich liczba nie sprawia wielkiego wrażenia. Można mieć nadzieję, że z czasem wzrośnie liczba niekomercyjnych stron zajmujących się tą dziedziną.

Jednakże obecnie w Internecie znajduje się coraz mniej portali oferujących darmowe bibliografie osobowe, o czym może świadczyć fakt, że niedotowane finansowo strony jedna po drugiej wygasają (na podstawie http://bilon.miks.uj.edu.pl/vb/bazy_int.htm l)

Tabela 1

Dział	Bibliografia osobowa	Rodzaj bibliografii osobowej	Opracowujący
ARCHEOLOGIA	Jerzy Ginalski Maria Zielińska	podmiotowa, przedmiotowa przedmiotowa	Izabella Dmitrzak
ETNOGRAFIA	Danuta Blin-Olbert Jerzy Czajkowski Maria Marciniak Henryk Olszański Halina Piasecka-Wilczyńska	przedmiotowa podmiotowa, przedmiotowa przedmiotowa przedmiotowa przedmiotowa	Izabella Dmitrzak
HISTORIA	Adam Fastnacht Benedykt Gajewski Andrzej Olejko Hubert Ossadnik Zdzisław Peszkowski Andrzej Romaniak Leszek Puchała Wojciech Sołtys Stefan Stefański Edward Zając	przedmiotowa, podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa	Izabella Dmitrzak Agnieszka Górnisiewicz Izabella Dmitrzak Ewa Drwiga Agnieszka Górnisiewicz Ewa Drwiga Agnieszka Górnisiewicz Agnieszka Górnisiewicz
HISTORIA SZTUKI	Katarzyna Winnicka	przedmiotowa	Agnieszka Górnisiewicz
LITERATURA	Grzegorz z Sanoka Artur Olechniewicz Marian Pankowski Zdzisław Peszkowski Michał Walczak	przedmiotowa, podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa	Ewa Drwiga Agnieszka Górnisiewicz Ewa Drwiga

KRAJOZNAWSTWO	Maciej Skowroński Agata Skowrońska- Wydrzyńska	przedmiotowa, podmiotowa przedmiotowa, podmiotowa	Izabella Dmitrzak
SZTUKA	Zdzisław Beksiński	przedmiotowa	Ewa Drwięga

Marzena Siwek

Bibliografie regionalne w wolnym dostępie online

W Polsce obowiązek tworzenia bibliografii regionalnych spoczywa na bibliotekach wojewódzkich i jest regulowany Ustawą z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotekach (<http://www.abc.com.pl/serwis/du/1997/0539.htm>).

Jednak ustawa nie reguluje kwestii dotyczących formy publikowania tych bibliografii. To czy biblioteki wojewódzkie tworzą bibliografie w postaci tradycyjnej czy też w formie baz danych leży w gestii tych bibliotek. Ustawa mówi także o współpracy i zawieraniu umów między bibliotekami, co jest w praktyce stosowane przy tworzeniu bibliografii regionalnych.

Zgodnie z podziałem administracyjnym z 1 stycznia 1999 roku powstało 16 województw, co za tym idzie zmieniły się dotychczasowe funkcje pełnione przez biblioteki. Niektóre z bibliotek wojewódzkich straciły swój status, jednak jeżeli chodzi o tworzenie bibliografii regionalnych większość z tych bibliotek nadal czynnie uczestniczy w ich tworzeniu.

W Internecie niestety nie znajdziemy bibliografii regionalnych wszystkich 16 województw, co nie znaczy że bibliografie te nie istnieją. Najczęściej są publikowane w formie drukowanej lub na CD-ROM. Znaczna część bibliografii

regionalnych w Internecie dotyczy mniejszego terytorium niż województwo. Są to bibliografie miast, gmin, krain geograficznych. Jeżeli chodzi o formaty publikowanych bibliografii regionalnych na stronach www, są to począwszy od zwykłych wykazów htm. czy doc. poprzez zdigitalizowane wersje bibliografii drukowanych udostępnione w formacie PDF po formaty baz danych programów bibliotecznych, takich jak MAK, SOWA, ALEPH.

Najciekawszą i najbardziej rozbudowaną bibliografią regionalną udostępnioną w Internecie bezpłatnie jest obecnie Bibliografia Regionalna Małopolski (http://www.wbp.krakow.pl/bazy_malopolska.html). Opracowywana jest pod kierownictwem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie przez biblioteki powiatowe regionu Małopolski: Miejską Bibliotekę Publiczną im. Stefana Żeromskiego w Zakopanem; Miejską Bibliotekę Publiczną im. J. Słowackiego w Tarnowie; Wadowicką Bibliotekę Publiczną; Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Olkuszu; Sądecką Bibliotekę Publiczną; Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Miechowie; Nowohucką Bibliotekę Publiczną; Miejską i Gminną Bibliotekę Publiczną w Bieczu; Miejską

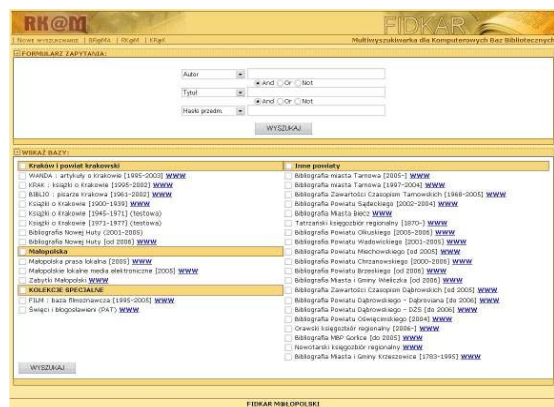
Na Bibliografię Regionalną Małopolski składają się bibliograficzne bazy danych tworzone przez poszczególne biblioteki i udostępnione we wspólnym interfejsie wyszukiwawczym FIDKAR Małopolski. Multiwyszukiwarka FIDKAR Małopolski nie jest ograniczona do baz bibliograficznych, jest to tylko część tej bazy na którą składają się trzy podbazy:

- RK@M – Rozproszony Katalog Małopolski,
- BR@MA – Bibliografia Regionalna Małopolski,
- KR@K – Katalog Rozproszony Krakowa.

Ze względu na to, że przedmiotem tego artykułu jest bibliografia regionalna pozostałe podbazy nie zostaną omówione¹.

Redaktorem bazy jest Iwona Górny. Jest to bibliografia przedmiotowa i dotyczy wszystkich dziedzin życia miasta Krakowa i regionu Małopolski. Baza indeksuje artykuły z wydawnictw ciągłych takich jak „Dziennik Polski” (wyd. 1), „Gazeta Krakowska” (wyd. 1), „Gazeta Wyborcza” (wyd. 1), „Rzeczpospolita”, b. „Echo Krakowa”, b. „Czas Krakowski”, „Tygodnik Powszechny”, „Polityka”, „Przekrój”, „Karnet”, „Alma Mater”, „Krakowski Rocznik Archiwalny”, „Teka Krakowska”, jak również kilkanaście tytułów czasopism lokalnych i regionalnych. Rekordy w bazie są tworzone z autopsji i zaopatrywane w słowa kluczowe, niektóre uzupełnione są o krótką adnotację.

KRAK: książki o Krakowie i regionie. Baza zawiera opisy bibliograficzne druków zwartych dotyczących Krakowa i województwa krakowskiego za lata 1994–1998 oraz materiały dotyczące województwa małopolskiego powstałego w wyniku podziału administracyjnego w 1999 r. i obejmuje materiały opublikowane do 2002 r. Od 2003 r. kontynuacja bazy w systemie Promax. Redaktorem bazy jest Elżbieta Romanowska. Jest to bibliografia przedmiotowa rejestruje wydawnictwa naukowe, popularnonaukowe, informacyjne i publicystyczne prezentujące naukę, kulturę, oświatę, dzieje polityczne i gospodarcze Krakowa i Regionu Małopolski. Wyszukiwanie w bazie odbywa się za pomocą indeksów: autor, tytuł, nazwa serii, instytucja, miejsce wydania, nazwa wydawnictwa, czas powstania publikacji, swobodne słowa kluczowe, działów klasyfikacji oraz źródeł recenzji. Szczególnie rozbudowany indeks słów kluczowych pozwala na wyszukiwanie nawet bardzo

1. *Okno główne multiwyszukiwarki FIDKAR Małopolski.*

Na Bibliografię Regionalną Małopolski składają się następujące bazy:

WANDA: Artykuły o Krakowie i Regionie. Zasięg chronologiczny bazy sięga od połowy 1995, do pierwszego kwartału 2003 r. Od drugiego kwartału

¹ Informacje na temat tych baz dostępne są na stronie internetowej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie [online]. [dostęp 11.06.2007]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.wbp.krakow.pl/>

specjalistycznych i wąskich tematów dotyczących miasta i regionu.

Biblo: pisarze Krakowa obejmuje piśmiennictwo za lata 1961-2002.

Baza zawiera opisy publikacji krakowskich literatów. Odnotowane zostały książki, artykuły, twórczość literacka oraz w wyborze ich recenzje drukowane w prasie lokalnej i ogólnokrajowej

Książki o Krakowie

Zasięg chronologiczny: 1900-1939. Baza została opracowana przez studentów III roku z Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Akademii Pedagogicznej w Krakowie i jest elektronicznym odpowiednikiem książki „Kraków: przegląd wybranych opracowań z lat 1900-1939” w opracowaniu Teresy Bieńkowskiej. Bibliografia została opracowana na podstawie źródeł i bibliografii historycznych. Poza tym wykorzystano zasoby Biblioteki Jagiellońskiej oraz katalog Czytelni Głównej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie. Bibliografia rejestruje druki zwarte, które ułożono w XV działach tematycznych. Zawiera informację o bibliografiach Krakowa, które ukazały się w latach 1900-1939 oraz opisy zbiorcze tomów "Biblioteki Krakowskiej", "Kalendarza Krakowskiego Józefa Czecha" i "Rocznika Krakowskiego". Opisy poszczególnych tomów "Biblioteki Krakowskiej" umieszczone zostały w odpowiednich działach, tak jak opisy tomów "Rocznika Krakowskiego", które w całości dotyczą jednego zagadnienia. Pominięty został dział literatury pięknej dla dorosłych i młodzieży, uwzględniono jedynie omówienia tej literatury. Architekturę i sztukę sakralną włączono do działu "Zagadnienia wyznaniowe. Kościoły", ponieważ wiele prac omawia równocześnie historię klasztoru czy kościoła, jego architekturę i pamiątki artystyczne. W dziale XV zebrano materiały biograficzne, opracowania twórczości i dzia-

łalności poszczególnych osób, oraz jubileuszowe książki pamiątkowe.

Małopolska prasa lokalna i regionalna – baza składa się z trzech części:

1. Małopolska prasa lokalna i regionalna,
 2. Małopolskie media elektroniczne lokalne i regionalne,
 3. Małopolskie media lokalne i regionalne.
- Baza rejestruje dokumenty od 2005 r. Redaktorem bazy jest dr Władysław Marek Kolasa oraz mgr Mariola Michalska. Podobnie jak wyżej omawiana baza jest ona elektronicznym odpowiednikiem książki: „Katalog małopolskich mediów lokalnych i regionalnych 2005” autorstwa Władysława Marka Kolasy i Marioli Michalskiej.

Wyszukiwanie w omówionych bazach regionu małopolski jest możliwe zarówno we wszystkich bazach jednocześnie, jak również w wybranych przez nas, wystarczy zaznaczyć odpowiednie pola. Multiwyszukiwarka pozwala na przeszukiwanie następujących baz:

- Bibliografia Powiatu Chrzanowskiego (2000-2007)
- Bibliografia Powiatu Chrzanowskiego (2000-2007)
- Bibliografia Regionalna Powiatu Dąbrowskiego (2005-2006)
- Bibliografia MBP Gorlice (do 2005)
- Bibliografia Miasta i Gminy Biecz (1965-2006)
- Bibliografia Nowej Huty (od 2006)
- Bibliografia Powiatu Miechowskiego (od 2005)
- Bibliografia Powiatu Sądeckiego (2002)
- Bibliografia Powiatu Sądeckiego (2002-2003)
- Bibliografia Powiatu Olkuskiego (2005)
- Bibliografia Powiatu Olkuskiego (2005-2006)
- Bibliografia miasta Tarnowa (2005)
- Bibliografia miasta Tarnowa (1997-2004)
- Bibliografia Zawartości Czasopism Tarnowskich (1968-2005)
- Tatrzański księgozbiór regionalny (1960-2006)

Bibliografia Powiatu Wadowickiego (2001-2005)

Wyszukiwanie jest możliwe wedle Autora, Tytułu, Słowa w tytule, Hasel przedmiotowych, Indeksu rzeczowego oraz wszystkich indeksów. Wartości te można łączyć operatorami AND lub OR.

[illegible]

2. Wyniki Wyszukiwania w więcej niż jednej bazie

W wynikach wyszukiwania w kilku bazach jednocześnie wyświetlane są nam nazwy poszczególnych baz, które zaznaczyliśmy do przeglądania, z podaną liczbą rekordów odpowiadających naszemu zapytaniu. Po kliknięciu w nazwę danej bazy przechodzimy do widoku opisów skróconych pozycji spełniających kryteria wyszukiwawcze.

Zakaznik po wybranych wydziałach i typach wydziałowych : [Biblioteka] [Magazyn] [Zbiory] Zapytanie: Tytuł: <u>niepełnohaga</u> Podtyp i data: Bibliografia Powiatu Chrozniewskiego [2009-2006]		Multyliczownikowa dla kompatybilnych Bez Biblioteczny	
* * * POPRAWKIENIE		Zmierzono rekordów: 4	
[Zakaznik 3]		[DRUKU]	
TYTUŁ: Magazyn, cykl my. /Agroz. [R] ZRODLO: Pracown. - 2003, nr 30, s. 8		NASTEPNE >>>	
[Pisni 100]			
[Zakaznik 3]			
TYTUŁ: Magazyn objazdowa wystawa "niepełnohaga"/ Rozowka ZRODLO: Showow. - 2004, nr 20, s. 6			
[Pisni 100]			
[Zakaznik 3]			
TYTUŁ: Magazynka przeciw betrobodzie / (ant) ZRODLO: Pracown. - 2000, nr 45, s. 8			
[Pisni 100]			
[Zakaznik 4]			
TYTUŁ: Magazynka imoznow ZRODLO: Pracown. - 2006, nr 11, s. 8			
[Pisni 100]			
* * * POPRAWKIENIE		Zmierzono rekordów: 4	
		NASTEPNE >>>	

3. Wykaz znalezionych rekordów w postaci opisów skróconych.

Pod każdym rekordem widnieje link do pełnego opisu rekordu, klikając w niego

przenosimy się do pełnego opisu wybranego przez nas rekordu.

[illegible]

4. sposób wyświetlania rekordu w bazie

Niestety Bibliografia Regionalna Małopolski jest jedną z niewielu tak rozwiniętych bibliografii regionalnych udostępnionych bezpłatnie on-line w Polsce.

Jeżeli chodzi o zasoby dotyczące Bibliografii Śląska to główne prace w tym kierunku wykonuje Biblioteka Śląska, a także w ramach projektu zrzeszającego różne biblioteki regionu Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. Jednak prace tych instytucji zaowocowały dotychczas w elektroniczne wersje: Bibliografii Śląska za lata 1985, 1986, 1987, 1988, Bibliografii Województwa Śląskiego za lata 1999, 2000 oraz Bibliografii Bieżącej Województwa Śląskiego za okres styczeń-marzec 2007. Poza tym wyróżnić można kilka bibliotek, które rejestrują piśmiennictwo dotyczące regionu we własnym zakresie, lecz są to z reguły zestawienia bibliograficzne opublikowane na stronach internetowych tworzących je bibliotek. Przykładem takiej działalności jest Bibliografia Wydawnictw Zwartych Dotyczących Rudy Śląskiej tworzona i udostępniana przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Rudzie Śląskiej (<http://biblioteka.rsl.pl/index.php?s=44>).

Wyjątek stanowi Bibliografia Chorzowska
tworzona przez Miejską Bibliotekę
Publiczną w Chorzowie
(<http://firma.sokrates.pl/sowa-www/sowac>)

gi.php?KatID=28). Jest to baza danych obsługiwana przez wyszukiwarkę Systemu Sowa – WWW.

W porównaniu z Bibliografią Regionalną Małopolski to jednak zbyt mało i potrzeba jeszcze sporo pracy żeby stworzyć łatwiejszy dostęp do bibliografii regionalnych województwa śląskiego w Internecie.

mgr Krzysztof Chłopek

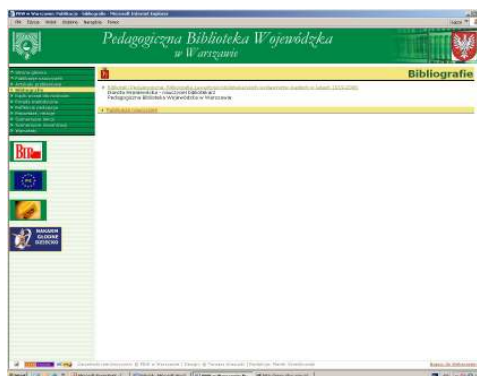
Działalność bibliograficzna nauczycieli bibliotekarzy w Polsce: na podstawie stron internetowych polskich bibliotek szkolnych i pedagogicznych

Wśród stron internetowych polskich bibliotek pedagogicznych znaleźć można wiele zawierających zestawienia bibliograficzne. Często jednak zdarza się, iż pod szumną nazwą „bibliografii” znajduje się kilkanaście (lub nawet kilka) zestawionych tytułów.

Znacznie gorzej prezentuje się sytuacja bibliografii udostępnianych online przez biblioteki szkolne. Z reguły mamy w tym przypadku do czynienia z zestawieniem kilku publikacji nauczyciela danej szkoły, ewentualnie zestawieniem bibliograficznym wykonanym z okazji jakiejś uroczystości.

Największą bibliografią spośród udostępnionych przez biblioteki pedagogiczne jest „Bibliografia zawartości bibliotekarskich wydawnictw ciągłych

w latach 1919-2006” (<http://www.pbw.waw.pl/?plik=publikacje%2Fbibliografie>) na stronie internetowej Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej w Warszawie. Opracowana została przez Dorotę Hryniewicką, nauczyciela – bibliotekarza. Wraz z suplementem za 2005 i 2006 rok zawiera 510 opisów,. Aktualnie udostępnione jest wydanie drugie z roku 2007, do przejrzania lub

zapisania na dysku twardym w formacie zapisania na dysku twardym w formacie PDF.

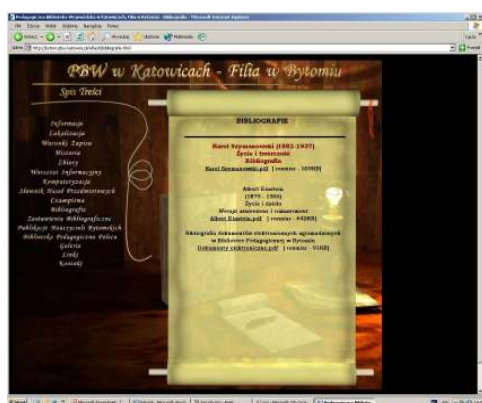
Następną pozycją o jakiej warto wspomnieć są „Zestawienia bibliograficzne Publicznej Biblioteki Pedagogicznej Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli WOM w Częstochowie”

(<http://www.biblioteka.womczest.edu.pl/index.html?dzial=530>) - zbiór 168 zestawień

o zasięgu chronologicznym 2000-2006, z których nie wszystkie dostępne są online (czarny kolor linków oznacza dostępność).

Ze względu na najlepszą formę graficzną, wyróżniającą tę stronę wśród innych o poziomie co najmniej niskim, zaprezentować należy także „Zestawienia bibliograficzne Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach” - filia w Bytomiu (<http://bytom.pbw.katowice.pl/wflash/bibliografie.html>) oferuje użytkownikom: „Bibliografię dokumentów elektronicznych zgromadzonych w Bibliotece Pedagogicznej w Bytomiu”, Zestawienia bibliograficzne opracowane w bytomskiej filii za lata 2008, 2007, 2006, 2005, 2004 oraz bibliografie wybranych osób (Albert Einstein, Karol Szymanowski).

Dobłą bibliografią udostępnianą przez biblioteki szkolne jest „Bibliografia biblioteki szkolnej II LO im. Jana Śniadeckiego w Kielcach” – zestawienie 123 pozycji o zasięgu chronologicznym

1972-2003. Mimo niskiego poziomu klarowności przeglądanych danych, jest to jedna z najlepszych tego typu bibliografii. Lwia część pozostałych bibliografii bibliotek szkolnych online pozostawia wiele do życzenia.

Wojciech Gąska

Elektroniczne wykazy nabytków bibliotecznych

Biblioteki korzystając ze współczesnych osiągnięć techniki stają się nowocześniejsze i coraz bardziej dostępne dla czytelnika. Głównym medium, które pozwala tym instytucjom docierać do szerszej grupy odbiorców jest Internet. Obecnie prawie każda biblioteka (niezależnie od typu) dysponuje własną

stroną internetową. Wśród informacji zamieszczonych na witrynie internetowej biblioteki znajdziemy między innymi dane teleadresowe, regulamin, krótką historię danej biblioteki oraz informacje o strukturze. Często prezentowane są także zdjęcia biblioteki oraz jej pracowników.

Na stronach bibliotek, oprócz podstawowych informacji, można coraz częściej znaleźć elektroniczny wykaz nabytków biblioteki. Wykaz ten przedstawia, o jakie zbiory wzbogaciła się dana biblioteka. W ten sposób można śledzić nie tylko przyrost księgozbioru biblioteki, ale także nowości z interesującej dziedziny wiedzy.

Elektroniczne wykazy nabytków to najczęściej jedna z zakładów witryny www danej biblioteki. Organizacja takiego wykazu zależy od typu biblioteki – która jest właścicielem witryny i przedstawia różne podejście do tematu. Analizując jakość przedstawienia oraz przejrzystość różnych wykonanych takiego wykazu można spotkać się z przykładami, w których twórcy dogłębnie przemyśleli architekturę prezentowania zakupionych nowości, a nawet poszli o krok dalej zamieszczając obok opisu bibliograficznego także krótką charakterystykę treści nabytych książek.

Standardowym sposobem prezentacji elektronicznych wykazów nabytków stosowanym przez wiele bibliotek jest przyporządkowanie ostatnio zakupionych tytułów do określonego przedziału czasowego. Często stosowany jest podział na miesiące, gdzie poniżej odpowiedniej daty prezentuje się opisy bibliograficzne zakupionych pozycji. Zdarzają się jednak takie biblioteki, które datę zakupu podają jeszcze dokładniej. W przykładzie 1 przedstawiono wycinek wykazu Centralnej Biblioteki Geografii i Ochrony Środowiska Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk w Warszawie (<http://www.cbgi.os.pan.pl/no1.htm>), w którym uszeregowano nabytki poprzez podanie daty ich zakupu.

Nowe nabytki Biblioteki: od 29.01.2007 do 28.02.2007

162.167 [Katalog on-line](#)

Aktywność turystyczna dzieci i młodzieży w 2005 roku / Jerzy Łaciak ;
Ministerstwo Gospodarki. Departament Turystyki.
Warszawa : Instytut Turystyki, 2006. - 84 s. : il. ; 30 cm.
ISBN 83-60302-22-7

Przykład 1: Wykaz Centralnej Biblioteki Geografii
i Ochrony Środowiska Instytutu Geografii i
Przestrzennego Zagospodarowania im.
Stanisława Leszczyckiego Polskiej Akademii Nauk
w Warszawie.

Inne sposoby uszeregowania nabytków według daty nabycia nowości to roczne zestawienia z podziałem na dziedzinę wiedzy, której dotyczy dana pozycja, jest więc np.: podział na językoznawstwo, kulturoznawstwo, nauki ścisłe itp. W niektórych przygotowanych tym sposobem zestawieniach zamieszczane są także symbole Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej odzwierciedlające zakres tematyczny danej pozycji (odpowiednio podporządkowanej określonemu symbolowi) co jest bardzo ciekawym, a zarazem bardzo rzadkim sposobem prezentacji nowości. Takie rozwiązanie zastosowano na stronie www Biblioteki Uczelnianej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie (<http://biblioteka.pwsz.edu.pl/userfiles/File/zest-kwie07.pdf>).

Kolejnym sposobem umieszczania informacji o nabytkach jest indeks alfabetyczny. Zdarzają się strony internetowe, na których nowości, w ramach wykazu, są szeregowane alfabetycznie bez podziału na dziedzinę wiedzy, której dotyczy tematyka danej publikacji. Taką formę prezentacji nowości bibliotecznych wykorzystano na witrynie internetowej Biblioteki Głównej Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu (<http://www.bu.uni.torun.pl/nabytki.htm>). Są też i takie wykazy, w których najpierw dokonuje się wyboru dziedziny wiedzy, a w dalszej kolejności można przeglądać indeks alfabetyczny nabytków, np. w Bibliotece Pedagogicznej

Wojewódzkiej w Przemysłu (<http://przemysl.pbw.org.pl/>) lub w Centralnej Bibliotece Rolniczej im. Michała Oczapowskiego w Warszawie (<http://www.cbr.edu.pl/nabytki.htm>).

Bardzo ciekawy sposób prezentowania informacji o nabytkach przyjmują niektóre biblioteki, które oprócz opisu bibliograficznego zamieszczają zeskanowaną okładkę. Taki sposób prezentacji nowości, pokazany na przykładzie 2 zastosowano m. in. na stronie www Biblioteki Głównej im. Andrzeja Bartnickiego Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieyszтора w Pułtusk (http://www.ah.edu.pl/palio/html.run?_Instance=wshpostgres&_PageID=1&_CatID=118&_LangID=1&_Checksum=2075629724).

Przykład 2: Wykaz Biblioteki Głównej im. Andrzeja Bartnickiego Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieyszтора w Pułtusk.

Biblioteki proponują także prezentację informacji o nabytkach poprzez rozbudowane bazy, zaopatrzone w wyszukiwarki (przykład 3). Takie bazy nabytków są bardzo praktyczne w użyciu, a ich przeglądanie nie jest skomplikowaną czynnością. Dodatkową możliwością jest przeszukiwanie bazy według różnych kryteriów jak: autor, tytuł książki czy numer ISBN, np. w bazie „Katalog Nowości Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach” (<http://www.wsd.kielce.pl/pol/index.html>).

Przykład 3: Baza: Katalog Nowości Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach.

Spośród nietypowych sposobów prezentacji informacji o nowościach należy wymienić biblioteki, które nie udostępniają wykazów bezpośrednio na swoich stronach internetowych, oferując wysyłkę biuletynu (w którym prezentowane są odpowiednie informacje) na podany przez użytkownika własny adres e-mail. Taki sposób promocji nowości bibliotecznych wydaje się jednak niewłaściwy – utrudnia bezpośredni wgląd do historii nabytków i przejrzenia interesujących tytułów i wreszcie uniemożliwia osobom nie zarejestrowanym zapoznanie się z wykazem nowych zbiorów biblioteki. Tak dzieje się np. w Bibliotece Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji Towarzystwa Wiedzy Powszechnej we Wrocławiu (<http://www.biblioteka.dswe.pl/index.php?id=681>).

Na zakończenie należy także wspomnieć o najczęściej popełnianych błędach w wykazach prezentowanych przez biblioteki. Zdarzają się zarówno poważne uchybienia polegające na błędnym (niezgodnym z obowiązującymi normami) wykonaniu opisu bibliograficznego poszczególnych pozycji, jak i niepraktyczne wykazy, w których poszukiwanie informacji jest trudne i monotonne. Można także znaleźć przykłady wykazów nowości, w których nie zamieszczane są nawet informacje o dacie czy miejscu wydania publikacji. Na przykładzie 4 i 5 zamieszczono wykazy, które zawierają poważne i rażące błędy.

1. Aldridge A. - Konsumpcja. W-wa D6.
2. Aldridge A. - Rynek. W-wa D6.
3. Antoszewski A. - Partie polityczne Europy Środkowo-Wschodniej. Poznań D5.
4. Arcimowicz J. - Rzecznik praw obywatelskich. W-wa D3.
5. Balandynowicz A. - Probacja. W-wa D6.
6. Bauman Z. - Praca, konsumpcjonizm i nowi ubodzy. Kraków D6.
7. Białobrzęska K.(red.) - Człowiek w obliczu wykluczenia społecznego i marginalizacji społecznej. Toruń D6.
8. Bieńk H.(red.) - System zarządzania zasobami ludzkimi przedsiębiorstwa. Katowice D6.

Przykład 4: Wykaz Biblioteki Wyższej Szkoły Informatyki i Ekonomii Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Olsztynie.

... NOWOŚCI

październik 2006 r.

- Antologia dzienników i pamiętników
- Archer J.: Dwanaście fałszywych tropów
- Arcydziela: najlepsze opowiadania science fiction stulecia
- Cornwell P.: Gniazdo szerszeni
- Ekologia: słownik encyklopedyczny
- Fielding J.: Dobre intencje
- Tejze: Granice uczuć

Przykład 5: Wykaz Biblioteki szkolnej i Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie.

mgr Mirosława Dylong

Bibliografie czasopism i zawartości czasopism w Internecie

Czasopismo to wydawnictwo ciągle ukazujące się najczęściej w określonych terminach, pod nie zmienionym tytułem, posiadające numerację ciągłą, zawierające ustaloną szatę graficzną, a także niezbyt często zmieniający się format i objętość. W czasopiśmie publikowane są materiały wielu autorów dotyczące różnych dziedzin wiedzy.

Jednym z rodzajów czasopism są czasopisma naukowe, w których publikowane są prace, dokonania naukowe z różnych zakresów tematycznych. To one dostarczają najświeższych danych o prowadzonych badaniach naukowych, opisują wdrożenia wynalazków, zamieszczają informacje o nowościach technologicznych. Są najbardziej aktualną „skarbnicą wiedzy”.

Aby umożliwić, a zarazem ułatwić zainteresowanym dostęp do informacji, instytucje na czele z placówkami naukowymi, opracowują bibliografie czasopism oraz bibliografie zawartości czasopism dotyczące różnych aspektów wiedzy.

Należy w tym miejscu wspomnieć o Bazach Biblioteki Narodowej, a w szczególności o *Bibliografii Wydawnictw Ciągłych* <http://mak.bn.org.pl/w12.htm>, *Bibliografii Wydawnictw Ciągłych Nowych, Zawieszonych i Zmieniających Tytuł* <http://mak.bn.org.pl/w12.htm> oraz o *Bibliografii artykułów z czasopism polskich* <http://mak.bn.org.pl/w14.htm>.

Bazę *Bibliografia Wydawnictw Ciągłych* można przeszukiwać przez następujące indeksy: tytuły, instytucje, osoby, hasło przedmiotowe oraz ISSN. Kolejna baza *Bibliografia artykułów z czasopism polskich* rejestruje materiały z wydawnictw ciągłych, głównie czasopism wpływających do Biblioteki Narodowej jako egzemplarz obowiązkowy.

Zawiera opisy bibliograficzne artykułów wybranych z około 1.800 czasopism i jest aktualizowana co miesiąc.

Innym sposobem prezentacji tytułów czasopism jak również ich zawartości jest tworzenie katalogów czasopism, które to przeważają w sieci globalnej zwanej Internetem.

Przeważnie w katalogach tych czasopisma ułożone są według podziału na polskie i zagraniczne lub ze względu na tematykę w nich poruszaną. Za przykład może posłużyć Katalog Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych <http://galileo.pfsl.poznan.pl/czasop/>.

Przykład 1. Katalog Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych.

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż wykazy te różnią się od siebie głównie sposobem wykonania. Większość z nich zrobiona jest rzetelnie i przejrzysto z bogatą informacją o czasopiśmie bądź artykule np. LONICERA: serwis botaniczny http://www.lonicera.hg.pl/bib/bib_spisy.html, inne z kolei zostawiają wiele do życzenia.

- **Acta Agraria et Silvestria. Series Agraria**
ISSN 0065-0919. Rocznik. Wydawca: Polska Akademia Nauk. Oddział w Krakowie. Komisja Nauk Rolniczych i Leśnych.
- **Acta Agrobotanica**
ISSN 0065-0951. Półrocznik. Wydawca: Polskie Towarzystwo Botaniczne. Redakcja: Katedra Sadownictwa AR, ul. Leszczyńskiego 58, 20-068 Lublin.
- **Acta Agrophysica**
ISSN 1234-4125. Niereg. Wydawca: Instytut Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN, ul. Doświadczalna 4, P.O. Box 201 20-290 Lublin 27, tel. (0-81) 744-50-61. [Na stronie wydawnictwa wykaz zeszytów z tytułami monografii od 1993]
- **Acta Biologica Cracoviensia. Series Botanica**
ISSN 0001-5296. Kwartalnik. Wydawca: Polska Akademia Nauk. Oddział Kraków, Komisja Biologiczna. Redakcja: Department of Plant Cytology and Embryology, The Jagiellonian University, ul. Grodzka 52 31-044 Kraków. [Na stronie wydawnictwa spisy treści od 1996, abstrakty od 2001]

Przykład 2. Przykładowy opis czasopisma na LONICERA: serwis botaniczny.

Na pochwałę zasługuje bibliograficzno-abstraktowa baza danych BAZTECH <http://baztech.icm.edu.pl/> o zawartości polskich czasopism technicznych. Rejestruje ona tytuły artykułów z ponad 400 polskich czasopism z zakresu nauk technicznych oraz z wybranych czasopism dotyczących nauk ścisłych i ochrony środowiska. Jednym z priorytetowych celów tworzenia tej bazy jest promocja dorobku polskiej myśli naukowej i technicznej. Warto zaznaczyć, iż dostęp do bazy jest bezpłatny.

Przykład 3. Formularz wyszukiwawczy bazy BAZTECH.

Kolejny godny uwagi spis czasopism znajdziemy na LONICERA: *serwisie botanicznym* <http://www.lonicera.hg.pl>, który na swojej stronie zamieszcza zarówno wykaz tytułów i adresy wydawców pism z zakresu botaniki, ekologii, leśnictwa, rolnictwa, hydrobiologii i nauk pokrewnych oraz informacje o zawartości czasopism polskich i zagranicznych (spisy treści, czasem także abstrakty).

Przykład 4. „Acta Botanica Cassubica” i jego prezentacja w LONICERA.

Kolejna bibliografia to *Bibliografia Zawartości Czasopism AWF w Poznaniu* o nazwie *SPORT*

<http://klio.awf.poznan.pl/bib/>.

Opracowywana jest na podstawie zawartości polskich czasopism gromadzonych w Bibliotece Głównej AWF w Poznaniu i rejestruje zawartość polskich czasopism z zakresu sportu, kultury fizycznej i nauk pokrewnych. Jej zakres tematyczny dotyczy: sportu i jego teorii, dyscyplin sportowych, wychowania fizycznego, fizjologii sportu, antropologii, anatomii, psychologii sportu, biomechaniki, medycyny sportu, rehabilitacji, turystyki i wielu innych dziedzin. Bibliografia jest tworzona od 1990 roku i aktualizowana na bieżąco.

Bibliograficzna Baza Komputerowa SPORT

Baza tworzona w Bibliotece Głównej AWF w Poznaniu [Charakterystyka bazy](#)

© Biblioteka AWF, Poznań | System [Expertus](#) © SPLENDOR, Poznań | [Instrukcje](#)

Uwaga: W polu Tytuł - dowolne słowa można wpisać kilka wyrazów lub początków wyrazów obok siebie
Przykład: wyszukiwanie opisów zawierających w tytule słowa zaczynające się na aktywność ruchow np. aktywność ruchowa, aktywności ruchowej. Można także wybrać termin z indeksu: [przegląd](#)

Autor

Tytuł - dowolne słowa

Deskryptor

Łączenie warunków: iloczyn

Zawężanie wyników

Wybór lat: (kliknij wybrany - wysyłać lata)

☐ 2007 ☐ 2006 ☐ 2005 ☐ 2004 ☐ 2003 ☐ 2002 ☐ 2001 ☐ 2000

☐ 1999/2000 ☐ 1999 ☐ 1998 ☐ 1997 ☐ 1996 ☐ 1995/96 ☐ 1995 ☐ 1994 ☐ 1993 ☐ 1992 ☐ 1991 ☐ 1990

Tylko prace z: ☐ czasopism objętych Listą Filadelfijską - Impact Factor
☐ punktowane przez KBN, ☐ Index Copernicus

☐ Tylko prace dostępne w Internecie ☐ Tylko prace dostępne poprzez Wielkopolską Bibliotekę Cyfrową

Format: z deskryptorami ☐ Szeregowanie wg kolejności w bazie

Sposób wyszukiwania: treść wpisany termin jako początek poszukiwanego

Przykład 5. Formularz wyszukiwawczy bazy SPORT.

Dla kinomanów przydatna okaże się baza *Film w Prasie Polskiej* <http://www.filmpolski.pl/fp/Bibliografia.htm>, gromadząca informacje o zawartości wszystkich polskich czasopism filmowych, a także o artykułach o tematyce filmowej opublikowanych w innych ważniejszych czasopismach. Baza opracowywana jest na bieżąco i retrospektywnie na podstawie 75 tytułów czasopism. Godne uwagi są kategorie według których można dokonywać wyszukiwania, są to m.in.: tytuł filmu, festiwal lub inna impreza, nazwa nagrody. Opis artykułu zawiera nazwisko autora, redaktora, tłumacza, osoby opracowującej artykuł, tytuł czasopisma czyli źródło, dane

bibliograficzne, dodatkowy opis artykułu, słowa kluczowe.

Tytuły czasopism, z których artykuły znajdują się w bazie:			
Tytuł czasopisma	Od roku	Do roku	Liczba artykułów
ANTENA	1992	1995	2
ARTE	2005	2006	235
ASNYKOWIEC	2005	2005	1
ASPEKT POLSKI	2003	2003	1
BIULETYN PF DKF (Film na Świecie)	1966	1966	1
CASTING	1999	2001	97
CINEMA POLSKA	1995	2007	4525
CINEMA PRESS VIDEO	1993	2006	963
CZAS	1996	1996	1
CZAS KULTURY	2003	2006	17
DEKADA LITERACKA	2002	2005	27
DIALOG	1994	2007	89
DIDASKALIA	1997	2006	21
DVD VIDEO MAGAZYN	2002	2005	1299
DZIENNIK POLSKA EUROPA ŚWIAT	2006	2007	916
DZIENNIK POLSKA EUROPA ŚWIAT - EUROPA	2007	2007	1
DZIENNIK POLSKA EUROPA ŚWIAT - KULTURA	2006	2007	643

Przykład 6. Tytuły czasopism rejestrowanych w bazie „Film w Prasie Polskiej”

Ciekawa pod względem zawartości jest *Bibliografia czasopism okresu międzywojennego zajmujących się literaturą i kulturą ukraińską* http://www.ispan.waw.pl/zaklitkul/pracluk/biblio_com.html, opracowana przez Pracownię Literatury Ukraińskiej, która powstała w 1997 roku.

Bibliografia zawiera noty ułożone w porządku alfabetycznym w ramach danego tytułu czasopisma o ukraińskich tekstach literackich (oryginałach i przekładach), a także o artykułach krytycznych, polemicznych, przeglądowych i innych, recenzjach, notatkach i wzmiankach dotyczących przede wszystkim literatury, kultury i sztuki ukraińskiej. Nie pominięto artykułów mówiących o sprawach społecznych, historii i polsko-ukraińskich stosunkach politycznych.

Nie sposób wymienić i omówić wszystkich bibliografii czasopism w Internecie, ponieważ ile bibliotek, instytucji naukowych tyle wykazów, katalogów periodyków. Dlatego też niezbędna jest ich selekcja. Skupiłam się na zaprezentowaniu tych, które zwróciły moją uwagę podczas przeszukiwania sieci.

mgr Monika Capała

Bibliografie esperanckie

Prawie 25 lat temu profesor Krzysztof Migoń napisał krótki artykuł o bibliologii esperanckiej¹, omawiając w nim najważniejsze bibliografie esperanckie. Wtedy zbliżała się setna rocznica powstania języka esperanto. Dziś dobrym powodem dla przypomnienia dokonań esperanckich może być przypadająca w przyszłym roku 150. rocznica urodzin twórcy języka esperanto, Ludwika Zamenhofs.

Pierwsza bibliografia esperancka ukazała się już w 1897 roku (a więc tylko 10 lat po ukazaniu się pierwszego podręcznika!), a wydał ją klub esperantystów w Uppsali (Szwecja). Następnie w ćwierćwiecze ruchu esperanckiego pojawiła się bibliografia Adama Zakrzewskiego, *Esperanta-pola kaj espranta-litova bibliografio 1887-1912* [*Esperancko-polska oraz esperancko-litewska bibliografia 1887-1912*] wydana w Warszawie w 1912 roku oraz dwuczęściowa międzynarodowa *Bibliografio de Esperanto* [*Bibliografia esperanta*] wydana w Paryżu w latach 1912-1914.

Ważny wkład do nauki o piśmiennictwie esperanckim wnosi adnotowana bibliografia Reinharda Haupenthala *Enkonduko en la librosciencon de Esperanto. Bibliografio gvidilo kun komentario* [*Zagadnienia z nauki o książce w języku esperanto. Przewodnik bibliograficzny z komentarzem*], która ukazała się w Norymberdze w 1968 roku. W rzeczywistości jest to przewodnik wraz z komentarzem, który prezentuje w kolejnych rozdziałach bibliografie i katalogi, encyklopedie i inne kompendia, literaturę dotyczącą historii esperanta,

zagadnień lingwistycznych i interlingwistycznych, a także beletrystykę esperancką, czasopiśmiennictwo i zagadnienia wydawnicze.

Kolejną niezwykle ważną pozycją jest opracowany przez jugosłowiańskiego esperantystę Marinko Gjivoje informator wydany w 1980 roku w Zagrzebiu. *Konsultlibro pri esperantaj bibliotekoj kaj muzeoj* [*Informator o esperanckich bibliotekach i muzeach*] opisuje bibliografie w podziale na bibliografie ogólne, narodowe i specjalne. Ponadto pokazana jest metodyka opisu bibliograficznego oraz zaprezentowana specjalna klasyfikacja esperancka stosowana w bibliotece Brytyjskiego Związku Esperantystów.

Natomiast najważniejsze polskie bibliografie piśmiennictwa esperanckiego to *Katalog dziesiętny księgozbioru esperanckiego w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL* z 1979 roku, który ukazał się nakładem Międzynarodowej Esperanckiej Jedności Katolickiej oraz *Katalog czasopism esperanckich w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL* wydany dwa lata później przez tę samą oficynę. Ponadto w 1979 roku ukazała się *Bibliografio de la esperanto-eldonaĵoj aperigitaj en Pollando 1945-1979* [*Bibliografia wydawnictw esperanckich ukazanych w Polsce w latach 1945-1979*] opracowana przez Irenę Bednarz, która została wydana przez wydawnictwo „Mozaika”. Materiał w niej zawarty opiera się na „Przewodniku Bibliograficznym” za lata 1945-1979, kolekcji Biblioteki Uniwersyteckiej KUL, biblioteki Polskiego Związku Esperantystów w Warszawie oraz biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego.

¹ K. Migoń: *Bibliologia esperancka*. „Studia o Książce” T. 14 (1984), s. 254-257.

W Polsce prace bibliograficzne podejmowała również Eleonora Worsztynowicz, autorka pracy magisterskiej na temat zbiorów esperantali. Opracowała ona *Bibliografię katalogów i bibliografii esperanckich wydanych drukiem*². Swoją pracę dzieli na 3 części, są to: katalogi księgozbiorów esperanckich, bibliografia bibliografii esperanckich (wymienia tu 15 prac z różnych krajów) oraz bibliografie specjalne, w sumie 51 spisów. Dość ciekawą i specyficzną jest papieska bibliografia esperancka o zasięgu międzynarodowym, opracowana pod patronatem Ośrodka Dokumentacji Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie przez polską esperantystkę Krystynę Macińską, była dyrektorką Biblioteki Akademii Muzycznej w Łodzi³. Dotychczas w serii zatytułowanej: *La Papo Johano Paula II en esperantaj publikajoj* [Papież Jan Paweł II w publikacjach esperanckich] ukazały się trzy tomy, obejmujące piśmiennictwo w latach: 1978-1986; 1987-1991; 1992-1996 wydanych w Rzymie odpowiednio w latach 1988, 1994 oraz 1998. Bibliografia opracowywana przez Krystynę Macińską, rejestruje publicystykę esperancką jedynie w wyborze, ze względu na trudności dotarcia do publikacji wydawanych w różnych stronach świata.

Oprócz zbiorów specjalnych Biblioteki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i prywatnych księgozbiorów polskich esperantystów, pomoc w docieraniu do źródeł istniejących w świecie okazali autorze bibliografii korespondencyjnie esperantyści z Japonii, Belgii, Szwecji, Węgier, Czech, Italii, pozyskani do współpracy podczas Światowego Kongresu Esperantystów,

² E. Worsztynowicz: *Bibliografia katalogów i bibliografii esperanckich wydanych drukiem*. W: *Międzynarodowa komunikacja językowa : materiały konferencyjne VI, Łódź 1986*. Red. T. Ejsmont. Łódź 1986, s. 231-235.

³ J. Głowczyk: *Prace nad bibliografią Karola Wojtyły - Jana Pawła II*. [on-line] [dostęp 22 września 2008] Dostępny w World Wide Web: http://www.jp2doc.org/jan_pawel/prace.htm.

który odbywał się w Warszawie i Częstochowie w 1987 roku.

Prócz licznych bibliografii, w tym również specjalnych, opracowywane są katalogi księgozbiorów prywatnych oraz bibliotek. Jest to między innymi katalog biblioteki esperantysty Dawidowa, która liczyła ponad 9500 jednostek, w tym również nut, pocztówek i znaczków. Natomiast Austriak Hugo Steiner opracował katalog Internacia Esperanto-Muzeo w Wiedniu. Także inne wielkie biblioteki esperanckie na całym świecie posiadają swoje katalogi, w tym często komputerowe, jak na przykład katalog niemieckiej Biblioteki esperanckiej w Aalen⁴. Ciekawą inicjatywą na polu bibliografii esperanckich jest praca Niemieckiego Towarzystwa Interlingwistyki EBEA, czyli Elektroniczna Bibliografia Esperanckich Artykułów jest bazą danych stworzoną przez niemieckiego esperantystę Bernharda Pabsta.

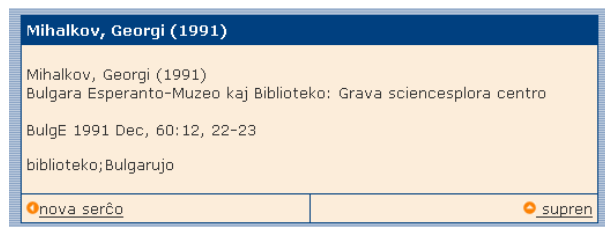
Formularz dostępny na stronie
<http://www.esperantolad.org/ebca/>.

Baza aktualnie rejestruje około 8000 artykułów, a kolejne 7000 jest opracowywanych. Artykuły te pochodzą z różnych czasopism, nie tylko w języku esperanckim, ale i w językach narodowych. Zasięg chronologiczny obejmuje lata od roku 1989 do dzisiaj. Z kolei zakres tematyczny dotyczy esperanta i wszystkich jego aspektów, w tym między innymi historii, nauczania, biografii słynnych esperantystów,

⁴ Katalog dostępny w World Wide Web: <http://www.cs.chalmers.se/pub/users/martinw/esperanto/aalen/sist.html>.

gramatyki i frazeologii czy wreszcie kongresów organizowanych przez esperantystów.

Beletrystyka i poezja są rejestrowane przypadkowo, uwaga zdecydowanie skupia się na literaturze naukowej. Nie są rejestrowane monografie, te można odnaleźć w bazie Austriackiej Biblioteki Narodowej. Kryteria wyszukiwawcze obejmują: autora artykułu, fragment tytułu, temat, czasopismo i adnotacje. Wyszukiwanie można zawęzić czasowo, wpisując lata od – do. Ponadto można stosować operatory logiczne *i* oraz *lub*. Wyszukiwarka ignoruje wielkość znaków oraz stosuje maskowanie, gdyż można wpisać tylko fragment szukanego słowa. Do zapisu tekstu używa się X-systemu polegającego na zamianie litery ze znakiem diakrytycznym na dwuznak: litera bez daszka i x. Wyniki prezentowane są po 10 na stronie, w kolejności roczników czasopism, od najstarszego jaki jest w bazie. Nawigacją możemy wrócić do góry strony lub wcześniej wyświetlonych wyników.

Przykładowy opis artykułu

Tworzona baza jest nieocenionym źródłem informacji dla samych esperantystów, ale także dla tych, którzy z językiem tym mają niewiele do czynienia, ale poszukują interesujących ich informacji. Jednym słowem, dla znawców tematu, naukowców i laików. Poruszone zagadnienie zostało jedynie zarysowane i z całą pewnością nie wyczerpuje tematu. Jednak celem artykułu było tylko pokazanie jak bogata i niejednolita jest kultura esperancka oraz że sama bibliografia odgrywa w niej niemałą rolę. Mam nadzieję, że udało mi się kogoś o tym przekonać.

Sylvia Bem

Z wizytą w bibliotece marzeń

Jest piątek, 21 listopada 2008, godzina 10:00. Członkowie Sekcji Bibliograficznej Koła Naukowego Bibliotekoznawców przy Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz dwie opiekunki tejże Sekcji (obecna – dr Agnieszka Bajor i była – mgr Anna Seweryn) siedzą przy stolikach BiblioteCAFE na parterze nowego gmachu MBP w Jaworznie. Jeszcze tylko czekamy na ostatnią członkinię Sekcji i... Panie i Panowie, Ladies and Gentlemen, Damen und Herren, wycieczkę czas zacząć!

Za murami...

Już na samym początku czeka nas miła niespodzianka. Osobą, która po nas przyszła jest mgr Katarzyna Pokuta, która pomimo obaw, że nie znajdzie dla nas czasu, wygospodarowała go wystarczająco dużo, aby to właśnie ona mogła pokazać nam bibliotekę. Na dzień dobry wyjaśnia nam, na czym polega jej praca, jako instruktora metodycznego – jednego z trzech w jaworznińskiej Bibliotece. Mianowicie jest ona odpowiedzialna za szeroko pojętą działalność kulturalną Biblioteki, a trzeba w tym miejscu przyznać, że Biblioteka od roku (czyli od kiedy została przeniesiona do nowego budynku) pełni rolę nieoficjalnego centrum kulturalnego miasta.

Nasz wzrok przyciąga jednak tajemniczy pan przekazujący szatniarzowi przedmiot wyglądający nieco dziwnie. Okazuje się, że tego dnia w Bibliotece organizowane są dwie imprezy (pomijając kursy językowe i zajęcia Uniwersytetu

Trzeciego Wieku). Obydwie dotyczą mamutów, z czego jedna jest kierowana do dzieci, druga do użytkowników dorosłych, a ów tajemniczy przedmiot przejmowany przez pana z szatni jest... fragmentem mamuta, a mówiąc ściśle – jego kością.

Na parterze, jeszcze przed bramkami zabezpieczającymi jest szatnia (obowiązkowa), stoliki wyżej wspomnianej kawiarenki BiblioteCAFE i przestrzeń wiecznie wykorzystana na różnego rodzaju wystawy. Jest też sala, w której odbywa się większość spotkań autorskich, wykładów i kursów. Resztę parteru zajmuje dział udostępniania. I tu czeka nas to, „co tygrysy lubią najbardziej” – wolny dostęp do zbiorów. Jest też cała armia komputerów dla użytkowników oraz tzw. wyspa. Owa wyspa to stanowisko „bibliotekarzy – udostępniaaczy”. Nazwę swoją zawdzięcza temu, że jest kwadratem na samym środku kondygnacji zero.

Minąwszy zbiory popularnonaukowe jesteśmy wprowadzeni na zaplecze, pełniące rolę kuchni, jadalni i szatni dla pracowników. Widok ten robi wrażenie na tyle, że mój organizm domaga się drugiego śniadania. Idąc w stronę schodów mijamy małą windę towarową, która nieco przypomina sejf. Koło schodów jest jeszcze jedna winda, tym razem osobowa, ponieważ Biblioteka jest oczywiście dostosowana dla osób niepełnosprawnych. Kierujemy się po schodach do góry, jednakże wiem, co kryje piętro niższe od zerowego. Są tam toalety i nie byłoby w tym nic szczególnego, gdyby nie fakt, że damska – jest zaopatrzona w stanowisko przeznaczone dla młodych mam, które odwiedzają Bibliotekę z niemowlakami.

Wróćmy jednak na piętro pierwsze, na które wdrapaliśmy się po schodach. Mamy tu czytelną czasopism z dwoma przeszklonymi ścianami. Czytelnia ta sprzyja kontaktom towarzyskim, ponieważ fotele są ustawione czwórkami dookoła małych stolików. Tworzy to klimat czytania dla przyjemności i zdecydowanie odbiega od stereotypowej czytelnicy.

Fot. Aleksandra Gajowska

Jak w bajce

Dalej przechodzimy do działu dla dzieci i młodzieży. W tym miejscu zaczynam żałować, że wiek dziecięcy mam już za sobą (przynajmniej metrykalnie). Jest tu kolorowo, pełno maskotek, rysunków... Oczywiście są książki i czasopisma dla dzieci i młodzieży, komputery z dostępem do Internetu. Na terenie tegoż oddziału znajduje się też specjalne pomieszczenie z wyciszonymi ścianami, w którym mają miejsce spotkania organizowane dla najmłodszych użytkowników Biblioteki. Spotkania odbywają się trzy razy w tygodniu. Biblioteka oferuje dzieciom następujące formy pracy z młodymi użytkownikami: głośne czytanie, zabawy z literkami, a także zajęcia plastyczne. W pokoju tym jest też wielki telewizor, maskotki, zabawki i pięć obrazków w ramach na ścianie. Pewnie nie każdemu dziecku postacie na tych obrazkach cokolwiek mówią, ale mnie po prostu rozczuliły – były to rysunki bohaterów „Krecika”, z wizerunkiem tytułowego zwierzątko na honorowej, środkowej pozycji. To jeszcze nie wszystko. Bibliotekarki z działu dziecięcego niemal codziennie prowadzą lekcje biblioteczne dla młodych użytkowników.

Dalej przechodzimy do działu multimedialnego. I tu dowiadujemy się o wielu rozwiązaniach, których większość bibliotek może tylko pozazdrościć jaworznickiej MBP. Pierwszą, niecodzienną możliwość tworzą dwie sale multimedialne. Pierwsza mieści 30 osób,

druga – 12. Sale te może wykorzystać klasa szkolna, ale też grupa znajomych.

Fot. Artur Wójcik

Wystarczy zarezerwować salę dwa tygodnie przed planowaną projekcją i można obejrzeć dowolny film ze zbiorów. Co ważne – Biblioteka nie pobiera za to żadnych opłat. Jedynymi dokumentami, które można wypożyczyć w dziale multimedialnym, są książki mówione. Reszta zasobów jest dostępna tylko prezencyjnie. Ponadto w dziale tym naszym oczom po raz kolejny ukazuje się spora liczba komputerów. Można tam skorzystać z Internetu, również za darmo, oraz zasobów zgromadzonych w tymże dziale. Na boku jest sześć dodatkowych stanowisk komputerowych, które służą jedynie do oglądania filmów. Aby chronić nośniki, filmy zostały przeniesione na serwer, z którego to można oglądać obrazy właśnie na dodatkowych komputerach.

Ostatnim działem na pierwszym piętrze jest czytelnia naukowa i zbiorów specjalnych. Są tu oczywiście odpowiednie zbiory, mamy możliwość wydrukowania, skopiowania materiałów, a także nagrania ich na nośniki elektroniczne. Regionalia, na które składają się dokumenty związane z Jaworzniem, są obecnie digitalizowane.

Piętro drugie jest podzielone na dwie części. Jedną zajmuje biblioteka pedagogiczna, drugą – dział administracyjny Miejskiej Biblioteki Publicznej. Do działu administracji przechodzimy korytarzem, do którego zwykli śmiertelnicy nie mają dostępu.

Herbatkę z Dyrektorem popijając

Wchodząc na terytorium przeznaczone dla pracowników administracji mgr Katarzyna Pokuta przekazuje nas pod opiekę Dyrektora Biblioteki, którym jest mgr Jacek Maro. Zostajemy wpuszczeni do wszystkich pomieszczeń znajdujących się w tej części ostatniego piętra, łącznie z dyrektorskim gabinetem, gdzie znajduje się jedyny mebel, który przeprowadził się do nowego gmachu z całą Biblioteką. Jest to stara, piękna szafa.

Kiedy wydaje nam się, że spotkanie z jaworznicką Biblioteką nieubłaganie dobiega końca, Dyrektor zaprasza nas do ostatniego pomieszczenia – sali narad, gdzie siadamy przy wielkim stole i... otrzymujemy propozycję napicia się kawy lub herbaty.

Przy herbatce słuchamy opowieści Pana Dyrektora na temat nowego gmachu Biblioteki, procesu jego powstawania, problemów, które temu towarzyszyły i wielu innych sprawach. Prezentuje też dane statystyczne, które w kwestii standardów nowo zakupionych zbiorów, w przeliczeniu na liczbę mieszkańców, są o włos od osiągnięcia wartości zaproponowanych przez IFLA i UNESCO.

Nie obywa się bez pytań. Dyrektor odpowiada między innymi na pytania o wykształcenie i liczebność kadry bibliotekarskiej. Wskutek naszego zainteresowania opowiada też o zasadach i przebiegu konkursu na projekt gmachu Biblioteki oraz o konkursie na ekslibris, który niedawno został rozstrzygnięty. Dowiadujemy się również o wychodzeniu placówki poza nowy gmach. MBP organizuje biblioteki w takich miejscach, jak hospicjum, czy też dom samotnej matki.

Dyrektor Biblioteki wraz z opiekunami i członkami Sekcji

Biblioteka marzeń

Opuszczając Bibliotekę, chyba nikt nie ma wątpliwości, że instytucja w pełni spełnia swoje zadanie. Nowa Biblioteka stała się nie tylko centrum kulturalno-oświatowym miasta, ale także jego wizytówką i powodem do dumy mieszkańców – to widać. W Bibliotekę zainwestowano ogromną sumę pieniędzy, ale nie znam nikogo, kto kwestionowałby to przedsięwzięcie. Jednak „nowa Biblioteka” to nie tylko nowy budynek, ale też rozszerzenie oferty, ogrom imprez, zaangażowanie pracowników, a przede wszystkim – zadowolenie użytkowników. Po prostu – to działa.

Podsumowaniem wycieczki niech będzie stwierdzenie jednej z członkiń Koła, które słyszę po wyjściu z budynku: *To jest biblioteka marzeń*. A mnie, jako jaworzniankę, serce rośnie z dumy.

Dominika Paleczna

Edfu – na ścianie w świątyni Horusa wykuto jeden z najstarszych spisów dokumentów

POCZTÓWKĄ Z BIBLIOTEKI

Najstarsze zapiski - Egipt

Podróżując po świecie można poznawać nowe kraje, kultury, podziwiać egzotyczną florę i faunę lub zachwycać się zabytkami architektury. Można także odkrywać nowe smaki, dźwięki i zapachy, które wprowadzą w nasze uporządkowane życie odrobinę przyjemnego chaosu.

Bibliotekarze i wszyscy inni miłośnicy książek swoje podróże wzbogacają o coś jeszcze. O zamiłowanie do zwiedzania gmachów bibliotecznych na całym świecie. Poniżej prezentujemy galerię zdjęć autorstwa dr Agnieszki Bajor – opiekuna naszej Sekcji – z egzotycznej wyprawy do Egiptu.

Pierwszy w historii kalendarz na 360 dni w świątyni Boga Nilu Sobka w Kom Ombo

